

Vi samlas idag, ett knappt år före valet. Nej, säger ni, det är väl längre kvar till valet? Nej, valet äger rum i juni nästa år. Det är ett val till EU-parlamentet. Det sker vart femte år, förra gången var 2004, nästa år är det dags igen. Tiden har gått fort sen det valet och mycket har hänt. Till exempel har EU:s ledare framförhandlat en ny konstitution. Och sen skulle den underställas folkomröstningar i vissa länder och fransmän och holländare sa nej. Och så låste man in konstitutionen i frysboxen under en period. Efter en tid förhandlade man fram ett nytt fördrag, där man marginellt ändrade i konstitutionen men till 95 procent behöll samma innehåll. Då sa man "Vi vågar inte låta fransmän och holländare rösta, så vi genomför inga folkomröstningar". Men då sa irländarna, att i vår grundlag står att vi måste rösta om man ska överföra makt till en överstatlig organisation. Så Irland genomförde en folkomröstning och majoriteten av irländarna sa "nej, vi vill inte ha detta fördrag". Lissabonfördraget borde därför ha fallit, för det förutsätter att alla röstar ja. Men i och med att irländarna sa nej så borde det inte finnas, men det anser inte EU:s ledare. Eliten vill gå vidare, eliten vill sätta sig över folkets beslut i en folkomröstning och fortsätta på ett sätt som borde vara orimligt och strider mot EU:s egna regler.

Sen förra EU-parlamentsvalet har vi också haft en EU-domstol som alltmer aktivistiskt hotar kollektivavtal och fackliga rättigheter. En EU-domstol som vill bestämma över våra förordningar och våra organisationer på arbetsmarknaden. Vilken rätt man ska ha att gå ut i konflikt, vilken rätt man ska ha att kräva kollektivavtal. Och de vill försvåra och förhindra för fackliga organisationer att driva sina rättigheter till sin spets.

Sen förra EU-parlamentsvalet har också klimatfrågan blivit så aktuell att till och med Fredrik Reinfeldt tvingas tala om den. Klimatfrågan är i dag överordnad de allra flesta politiska agendor. Det här har hänt sen förra EU-parlamentsvalet, och då kan man fråga sig: Är nästa EU-parlamentsval viktigt? Det är inte lika viktigt som ett nationellt val, men det är viktigt därför att EU bestämmer så oerhört mycket som påverkar vår vardag. Och vi måste förhindra en utveckling där EU blir mer av superstat, där EU fortsätter sin nyliberala politik och där EU hotar rättvisa och fackliga rättigheter. Så därför: Jobba för en radikal majoritet i EU-parlamentet nästa år.

Kollektivavtal är inte givna, fackliga rättigheter är aldrig för evigt tillgodosedda. Vi ser idag att bussförarna tvingas ut i strejk för att de kräver lika villkor i privata företag som i kommunala. De kräver en rimlig nattvila som gör att vi som passagerare ska känna oss säkra, när vi sitter där med en bussförare där framme som vi ska veta har fått minst elva timmars dygnsvila. De kräver säkerhet och rimliga villkor. Nu när arbetsrätt och kollektivavtal är satta under hård press, inte minst från EU, då lyfter regeringen inte ett finger till försvar. Vi måste göra allt för att garantera kollektivavtalen och därför har vi i vänsterpartiets sagt: Inget beslut om ett nytt EU-fördrag i Sveriges riksdag innan vi har garantier för att kollektivavtalen respekteras. Om vi och socialdemokraterna är överens om det har vi makten att stoppa ett beslut i riksdagen och kan tvinga Fredrik Reinfeldt ner till Bryssel för att förhandla fram undantag. Så därför, socialdemokraterna, ta fajten för kollektivavtalen tillsammans med oss. De ska garanteras innan ett beslut om Lissabon-fördraget fattas.

Igår presenterade vi i vänsterpartiet en opinionsundersökning som visade att 64 procent av svenskarna anser att EU bör sätta upp tuffare målsättningar i klimatpolitiken. Det finns ett stöd för hårda krav och det finns ett stöd för insatser att bekämpa den globala uppvärmningen bland befolkningen, men regeringen pratar miljö men gör ganska lite. Nu behövs det storskaliga satsningar och vi kan inte lita till marknadskrafterna. Vi kan inte lita till dem som vill tjäna pengar på kort sikt, att de ska stå för långsiktiga investeringar i ny energi och miljöteknik, för att utveckla nya bränslen och drivmedel. Det ser jag som ganska osannolikt. Därför behövs ett samhälle som tar ansvar, också för att bygga ut infrastrukturen så att järnvägen kan ta större del av transporterna, inte minst de långväga godstransporterna i framtiden. Det gäller att satsa på en avgiftsfri kollektivtrafik som är tillgänglig för många, så att fler kan ställa bilen och istället åka på ett mindre miljöbelastande sätt.

Det finns i dag ett stöd för tuffa krav på miljöområdet, men det gäller att få en regering att inse att de har att leverera en politik som bemöter den globala uppvärmningen. Därför ställer vi krav på Andreas Carlgren, ta fajten och känn stöden hos den nuvarande oppositionen. Vi vet att du vill väl, miljöministern, och att du inte har det lätt när du ska försöka komma överens med kärnkraftskramaren Jan Björklund och miljöprataren Fredrik Reinfeldt, men känn stödet hos oppositionen. Vi stödjer dig, Anders, i en tuff klimatpolitik.

Jag har en god och en dålig nyhet om tillgången på bostäder. Den goda nyheten är att det inte finns någon bostadsbrist nånstans i landet, och kommer inte att finnas, under överskådlig tid. Den dåliga nyheten är att det gäller bara den som har råd att köpa en bostadsrätt eller villa. Bostäder finns för den som har råd, och har man tillräckligt med pengar kan man gå förbi alla kösystem och köpa vilken bostad man vill. Men för den som inte har höga inkomster, förmögenheter eller möjligheter att ta stora lån så återstår idag en marknad där man är utestängd, och framförallt är det många ungdomar som drabbas av bostadsbristen i Sverige. Mats Odell, utförsäljningsminister, och minister med ansvar för att avveckla allmännyttan och den sociala bostadspolitiken, han verkar idag vara mer intresserad av att minska hyresrätternas andel av det totala bostadsbeståndet, och därigenom minska rörligheten på arbetsmarknaden och möjligheten för människor utan stora inkomster att komma in.

I stället borde vi bygga mer hyresrätter, vi borde se till att stimulera utvecklandet av nya hyresrätter med låga och billiga hyror, som byggs på ett miljövänligt sätt. Men då krävs det att vi ser det som ett samhällsintresse och är beredda att med statliga pengar se till att det byggs mer. Vi måste stoppa omvandlingen av hyresrätter till bostadsrätter. Vi måste säga nej till marknadshyror som driver ut mindre väslavlönade människor till förorter och mindre attraktiva områden, medan en överklass kan fortsätta att behålla möjligheten att bo var man vill. Bostäder är inte en vara vilken som helst, bostäder får aldrig bli spekulationsobjekt utan bostäder ska vara sociala rättigheter.

I våras gick Vårdförbundet ut i konflikt. Det är väldigt lätt att snacka om kvinnors löner och vikten av att höja kvinnors löner i offentlig sektor innan det bränner till. Men när det väl bränner till är det många som blir tysta. Framförallt ansvariga moderata politiker i Sveriges kommuner och landsting som aktivt motarbetade varje krav på löneförhöjning för sjuksköterskor, röntgensjuksköterskor, biomedicinska analytiker och barnmorskor. Nu hörde jag i går att Fredrik Reinfeldt sa att "vi har redan uppfyllt sjuksköterskornas krav". Vårdförbundets medlemmar krävde 1.700 kr mer i månaden och nu sänker vi skatten så att man totalt sett får 1.500 kr mer i månaden, sa han. Det gäller inte de flesta av Vårdförbundets medlemmar. De tjänar mycket lägre än vad man måste göra för att tjäna så mycket på skattesänkningar. Men vad Reinfeldt helt missar är att Vårdförbundets medlemmar gick ut i konflikt för att de är felavlönade. De har lägre löner än vad de borde ha i förhållande till utbildningar och ansvar.

Den skattesänkning som regeringen genomför gynnar i allra störst utsträckning de som tjänar mest. Två tredjedelar av skattesänkningen har gått till den tredjedel som tjänar mest. Sluta att ljuga om skattesänkningarna! Det är de rika som gynnas. Kombinerar man jobbskatteavdrag med att ta bort förmögenhetsskatten och ta bort fastighetsskatten, och därigenom gynna de som har det bäst, då har man sammantaget kommit upp i 80 miljarder kronor mindre som vi kan använda för att höja kvinnors löner i offentlig sektor. För att förbättra sjukvården, för att öka personalen i skolan, för att bygga bort tillgänglighetshinder för personer med funktionshinder. Det ska inte finnas några skyltar "Ej för personer med funktionsnedsättningar" i svenska samhället. Vi skulle ha kunnat införa vägpris på färjorna till Gotland. Det är inte en reform som kostar så många miljarder så att det är oöverstigligt. Vi skulle kunna ha gett Gotland samma förutsättningar som alla fastlandslän, att ha goda förbindelser till rimliga priser.

Vi skulle ha kunnat slippa nedskärningar i sjukförsäkringen och utsorteringskedjan som regeringen och riksdagsmajoriteten beslutat om. Vi skulle ha kunnat värna människor som aldrig kommer att förstå Fredrik Reinfeldts tal om att man ska jobba efter 65 års ålder, därför att de är utslitna av arbetslivet långt innan pensionsåldern. Många människor far illa av ett arbetsliv med högt tempo och dålig arbetsmiljö, för lite inflytande och den reella pensionsåldern är mycket lägre än 65 år bland de grupperna. Vi hade kunnat bekämpa dåliga arbetsmiljöer väldigt mycket med de skattesänkningar som

gjorts. Det är dålig politik för välfärden, det är dålig politik för rättvisan – det är högeralliansens politik.

För några veckor sen skickade Försäkringskassan ut ett brev till landets långtidssjuka. Där skrev man att ”för att du ska komma ifråga för fortsatt sjukersättning efter 12 månader så måste du ha en sjukdom som hotar ditt liv inom de närmaste månaderna”. Det var kränkande för människor som redan är satta under hårt tryck och press av en sjukdomssituation som kan vara svår att hantera och som innebär stora påfrestningar. En av dem som fick brevet var Anna Olsson från Uddevalla. Några av er har hört henne för hennes mamma ringde till Ring P1 och beskrev hennes situation. Då ringde Cristina Husmark Pehrsson, socialförsäkringsministern in, och sa att så där skulle man inte formulera sig, och egentligen var den här så kallade rehabiliteringskedjan väldigt bra. För den hjälpte såna som Anna. Då brast det för Anna. Hon hade aldrig velat bli en offentlig person, men hon kunde inte stillatigande lyssna på Cristina Husmark Pehrssons försvar av det Anna kallar utsorteringskedjan. Anna har under ett par år kämpat mot en bröstcancer som kommit tillbaka som dottersvulster i lungorna. Hon går på en tung behandling med cellgifter och nya preparat som kräver särskild licens. Hon är trött, infektionskänslig, men trots det har hon med hjälp av en förstående arbetsgivare kunnat arbeta 20 procent. Nu ifrågasätts hennes rätt till sjukersättning.

Det blev mycket uppmärksamhet när Anna ringde in till Ring P1. Många hörde av sig, även media. Anna har efter det varit med i tv, radio och uttalat sig i olika sammanhang. Jag ringde upp och gav henne ett telefonnummer så att hon kunde ringa mig. Vi pratades vid häromkvällen. Det är delvis Anna och många andras förtjänst att det här brevet har dragits tillbaka. Försäkringskassan kommer inte att skicka ut några brev där man hotar människor på det sättet, men fortfarande kommer man att skicka ut brev där man säger: Alla tumörsjukdomar ger inte rätt till fortsatt sjukskrivning. Man kommer att skicka ett brev där det står, som i regeringens proposition, att ”det krävs en mycket allvarlig sjukdom för att få fortsatt sjukersättning efter tolv månader”.

Rehabiliteringskedjan har inga inslag av rehabilitering. Den innebär ett urholkat anställningsskydd som innebär att människor kan sägas upp från sitt arbete, om de inte är beredda att ta ett arbete någon annanstans på hela arbetsmarknaden efter sex månaders sjukskrivning. Det innebär en ramtid, och om man överskrider sjukskrivningen med ett visst antal dagar under den ramtiden förlorar man rätten till sjukersättning. Det innebär en diagnosbaserad sjukersättning, vilket innebär att människor först måste visa att de har en sjukdom som ger rätt till sjukersättning, det räcker inte med att vara sjuk.

Det här är galet, det tycker Anna och det tycker jag. Jag pratade med Anna och det var ett samtal som berörde mig väldigt djupt. Men det som berörde mig mest, var att någon dag efter vårt samtal fick jag ett sms där Anna skrev: ”Lycka till med talet. På pin tji ska jag överleva för att få vara med och rösta bort alliansen 2010”.

Anna, jag vet att du lyssnar och jag vet att det är många i din situation som lyssnar just nu. Stort tack till dig och alla andra som trots sjukdom orkar fortsätta att kämpa. Tillsammans ska vi förändra, vi ska se till att den här regeringen försvinner senast 2010.

Fredrik Reinfeldt brukar säga att ”jag är en ny typ av politiker, jag är en lyssnande politiker”. Vi var inte så många som visste att det innebar att han skulle avlyssna våra privata mejl, sms och telefonsamtal. Den här FRA-lagen, den är en skandal från början till slut. Jag är väldigt tveksam till socialdemokraternas ärlighet i oppositionen mot lagen. Jag hoppas att socialdemokraterna har dragit lärdomar av historien. Det är nämligen socialdemokrater som varit ansvariga för IB-affären, för åsiktsregistrering av vänsteraktivister, för övervakning och yrkesförbud. Det är också socialdemokrater som varit ansvariga för internering av anti-nazister under andra världskriget. Det här är gammalt, men det är också socialdemokrater som varit ansvariga för att driva på i en så kallade kampen mot terrorister, och fått igenom ett beslut i EU som innebär att all datatrafik lagras i ett halvår. Alla våra mejl, alla våra besök på olika internetplatser ska lagras i ett halvår. Och nu kommer FRA-lagen som socialdemokraterna först förde fram, som socialdemokraterna först formulerade.

Vi tycker att vi i första hand ska se till att lagen aldrig antas. Den är nämligen antagen, men med förbehåll. Riksdagen måste komma tillbaka och fatta beslut om kompletteringar i höst. Vänsterpartiet kommer att föreslå avslag på kompletteringarna. Och om vi är tillräckligt många riksdagsledamöter,

det räcker med fyra från borgerligheten plus socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister. Då kan vi se till att lagen aldrig träder i kraft. Och det är vårt förstahandsalternativ.

Men det finns väl en risk att borgerligheten klarar hem den voteringen också. Då träder lagen i kraft första januari 2009. Då är vårt andrahandsalternativ: Riv upp lagen om vi får en ny majoritet i valet 2010. Avlyssning ska bara ske vid brottsmisstanke. Vi måste inse att det inte går att massavlyssna svenska folket utan integritetskränkningar, utan bristande rättssäkerhet och utan risk för missbruk. Så därför: Riv upp lagen och se till att vi aldrig hamnar där igen. Svenska folket ska inte övervakas och avlyssnas.

Det här sker i den beryktade kampen mot terrorismen. Det får oss att undra vem som är terrorist egentligen. För några veckor sen togs Nelson Mandela bort från terrorlistan i USA inför sin 90-årsdag. Nelson Mandela och ANC hade varit uppsatta på USA:s terrorlista sen 70-talet. I USA:s ögon var frihetskämpen Nelson Mandela en terrorist. Och nu, när Nelson Mandela den 18 juli fyller 90 år, då slipper han stämpeln att vara terrorist.

Vem är terrorist egentligen? Vem är terrorist i Mellanöstern? Är det ockupanten eller de ockuperade? Vi tar alltid avstånd mot allt våld mot civila. Det får inte råda någon tvekan om att det aldrig är acceptabelt att utöva våld som drabbar civila människor, kvinnor och barn. Men för att lösa kriget i Mellanöstern måste omvärlden i första hand ställa krav på ockupationsmakten Israel. Vi måste ställa krav på att ockupationen upphör, vi måste ställa krav på att bosättningarna rivs. Vi måste ställa krav på att muren rivs, den skammens mur som delar palestinier från palestinier, palestinier från deras arbetsplatser, palestinier från deras släktingar. Vi måste ställa krav på att förföljelserna av palestinier upphör. Vi måste ställa krav på att Israel drar tillbaka alla vägspärrar där palestinier förnedras, där de måste visa pass och visiteras innan de går från sin bostad till sitt arbete. Vi måste ställa krav på Israel att upphöra med blockaden mot Gaza, med utsvaltningen av Gazas 1,5 miljoner medborgare. Vi måste ställa krav på Israel att upphöra med övervåldet, vi måste ställa krav på respekt för palestiniernas mänskliga rättigheter. Först då kan en tvåstatslösning värd namnet kunna ta plats i Mellanöstern. Ställ krav på Israel: Upphör med ockupationen! Fred, frihet för palestinierna – det är vänsterpartiets politik.

Högeralliansen vann regeringsmakten, men de vann aldrig opinionsmakten. De genomför sin politik, det är därför de är så impopulära. Det är inte för att folk inte förstått, utan det är för att deras politik är fel väg att gå. Därför vore det en dålig strategi av oss i oppositionen att anpassa oss högerut. Att antal delar av det som den här majoriteten har beslutat om som vår politik, med skattesänkningar, privatiseringar, fler betyg och mindre kunskap i skolan. Det vore det sämsta vi i oppositionen kunde göra. Vi i vänsterpartiet är garanten för en verklig förändring efter valet 2010. Utan oss riskerar vi att få en ny regering, men samma politik. Jag vill inte se ett byte bara av regering, jag vill se en förändring av politiken i Sverige. Jag vill se en riktig vänsterregering efter nästa val. En regering bestående av tre partier som sätter rättvisa, jämlikhet och solidaritet främst för den nödvändiga förändring som behövs för att människor ska kunna leva på lika villkor i vårt samhälle. Inte en dag mer än nödvändigt med högerpolitik. Ingen anpassning högerut. Tillsammans kan vi förändra Sverige och ska göra det. Tack ska ni ha.

(slut)